

забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту; здійснює моніторинг процесів виготовлення, монтажу, ремонту, реконструкції, налагодження, випробування і безпечної експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва.

Це лише мала частина обов'язків, які виконуються Управлінням для реалізації політики держави в цій галузі. Також Управління бере участь у розслідуваннях вже існуючих аварійних випадків для подальшого запобігання схожих ситуацій.

Вважаємо доцільним створити при Управлінні постійний дорадчий допоміжний орган, до складу якого пропонуємо ввести провідних фахівців, науковців та вчених технічних ВНЗ Києва та області в сфері цивільної безпеки, представників студентських наукових асоціацій вишів, зокрема BEST, УАСС, Всеукраїнської ради студентів, НТСА тощо. Це дасть змогу збільшити ефективність заходів інформаційного забезпечення процесу реалізації державної політики у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки в Україні.

Перелік посилань:

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.
2. <http://dnop-odessa.gov.ua/>

Гетьманець О. І., студ. (гр. ТВ-61м, ТЕФ, НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського»);

*Пятова А. В., к. с. н., наук. керівник (каф. ОПЦБ, НТУУ
«КПІ ім. І. Сікорського»)*

ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНІ ОБ'ЄКТИ В УКРАЇНІ

З розвитком технологій у ХХІ столітті у геометричній прогресії зростають масштаби господарської діяльності, збільшується кількість

потужних промислових комплексів, а отже проблема потенційно небезпечних об'єктів стає все більш гострою з кожним днем.

Для встановлення загальноприйнятих правил ліквідації аварій, а також для пришвидшення реагування на надзвичайні ситуації, вони строго класифіковані у відповідності до місця та характеру ситуації [1], наприклад, пожежі, гідродинамічні аварії та руйнування будівель.

При виникненні техногенної аварії на виробництві, окрім першочергового оповіщення та евакуації людей, необхідно також провести комплекс заходів з усунення причин та наслідків аварії [2]. Спочатку здійснюється радіаційний, хімічний та біологічний захист, а вже потім – інженерний захист, тобто відновлення зруйнованих об'єктів (обладнання, будівля тощо).

Звісно, існують об'єкти, які за замовченням є потенційно небезпечними (наприклад, автомобільні заправні комплекси). Їх необхідно ставити на державний облік.

Згідно з чинним законодавством України: потенційно небезпечний об'єкт (ПНО) – об'єкт, на якому використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються небезпечні радіоактивні, пожежо-, вибухо-, хімічно небезпечні речовини та біологічні препарати, а також гідротехнічні і транспортні споруди, транспортні засоби та інші об'єкти, що створюють реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації [3].

Об'єкт ідентифікується як ПНО за наявності у його складі хоча б одного джерела небезпеки, яке може спричинити надзвичайну ситуацію об'єктового, місцевого, регіонального або державного рівнів [4].

В межах паспортизації такий об'єкт заноситься до Державного реєстру ПНО, який на даний момент містить інформацію про більш ніж 24 тисячі промислових підприємств, мостів, полігонів промислових відходів та інших об'єктів, що становлять реальну техногенну загрозу для людей та

середовища. Наприклад, сюди потрапили автомобільні заправні комплекси, каналізаційні мережі, старі зношені мости, котельні, а також київський метрополітен. При цьому більшість об'єктів належать до пожежонебезпечних або вибухо-пожежонебезпечних.

Головною проблемою зростання кількості потенційно небезпечних об'єктів є зношеність обладнання, застарілі технології та неконтрольовані масштаби виробництва. Все це призводить до великої кількості локальних аварій, що постійно трапляються в межах всієї країни. Яскравим прикладом є розповсюджене використання зношених трубопроводів, регулярне проривання яких викликає не лише незручності у вигляді тимчасової відсутності води, але і потенційно небезпечні ситуації, наприклад, на мокрих дорогах, на місцях, де провалюється асфальт або біля постійно відкритих під час ремонтів ям.

Найбільш оптимальним рішенням є прийняття стратегій щодо визначення жорстких меж дозволеної експлуатації таких об'єктів. На даний момент існують державно встановлені норми, але вони надаються скоріше у вигляді рекомендацій, так як постійне оновлення у відповідності до наявних більш безпечних технологій потребує багато часу, зупинок у експлуатації і є фінансово затратним. Приватні підприємства зазвичай також нехтують цими рекомендаціями, оскільки вони дуже рідко окуповуються. Ситуацію може виправити введення великих штрафів і переведення рекомендацій в ранг обов'язкових правил.

Це рішення дозволить зменшити кількість потенційно небезпечних об'єктів, а отже і аварій на таких об'єктах.

Література

1. Безпека життєдіяльності – Навчальний посібник [Електронний ресурс]

Режим доступу:

http://pidruchniki.com/12090613/bzhd/vidi_nadzvichaynih_situatsiy_klasifikatsiya

2. Методичні рекомендації щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період; МНС України; Наказ, Положення від 16.07.2009 № 494.

3. Постанова «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях»; Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 15.02.1999 № 192.

4. Постанова «Про затвердження Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів», МНС України; Наказ, Положення від 18.12.2000 № 338.

Дыманов Б. В., студент, Даценко В. В., к.х.н.

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

ЗАГРЯЗНЕНИЕ УРБАНИЗИРОВАННЫХ ТЕРРИТОРИЙ

Изложенные в работе теоретические положения касаются изучения геохимических особенностей почвенного покрова различных зон города Харькова и их влияния на процессы сорбции тяжелых металлов (ТМ) – меди и цинка. Верхние гумусовые горизонты почв отобраны в районе крупного населенного пункта (дерново-оподзоленная связно-песчаная, лугово аллювиальная супесчаная, лугово-черноземная среднесуглинистая) и районе окружной дороги города в близости транспортных путей сообщения (чернозем типичный среднесмытый тяжелосуглинистый).

Почвы лугово-черноземной легкосуглинистой и чернозема типичного среднесмытого тяжелосуглинистого по своим характеристикам относятся к высокобуферным гумусированным почвам, поэтому обладают более высокими адсорбционными свойствами. По увеличению поглотительной способности исследуемые почвы можно расположить в ряд: дерново-оподзоленная связно-песчаная < луговая аллювиальная супесчаная < лугово-